

Taas on menty HUS edellä puuhun

Ei kuunneltu ketään kehäkolmosen ulkopuolelta, kun uudesta lääkärisopimuksesta päätettiin. Ja jos kuunneltiin, niin ei ymmärretty sanomaa. Ja jos kuunneltiin ja ymmärrettiinkin, niin oltiin lopulta törkeästi piittaamatta. Kuuliaisesti EU:n direktiiville ja herroille kumarrettiin tungettaessa yhdentoista tunnin vuorokausilevon vuorokauteen. Niihin samoihin kahteenkymmeneen tuntiin, joiden kylläys alkaa heti töihin sisään leimatessa. Ja kyllä jokaisesta alkavaa työrupeamaa kohden on oltava yhdentoista tunnin pyhä lepo vuorokauden sisällä! Armani-pukuiset työterveyslääkärit ovat omassa viisaudessaan asiaa pohtineet ja meidän parhaaksemme Liitolle suosituksensa antaneet. Näin on tarkoitus meitä, tavallisia rivityöläisiä, suojella pitkältä työsaroilta ja erityisesti yötyön haitoilta. Paitsi, että yöllä ehdottoman yhdentoista tunnin levon voikin yhtäkkiä korvata kolmella tunnilla!

Kolmen tunnin taattu yönaikainen lepo – paitsi jos on hätätilanne – on HUSilaisten sopimukseen kirjaama isommankin karjun läpimentävä porsaanreikä. Otetaan esimerkiksi ortopedien päivystys siellä etelässä: yöllä päivystää kaksi luuläläkärää, joista toinen katsoo kaikki istuvat ja toinen makaavat potilaat. Kävelevät potilaat saavat kävellä kotiinsa. Yön pimeimpinä tunteina toinen lääkäreistä saa levätä toisen katsoessa kaikki potilaat. Aamun sarastaessa tehtävä vaihdetaan päittäin. Teoriassa ja käytännössä täysin Sopimuksen mukaista ja laillista.

Mutta ei kehäkolmosen ulkopuolellakaan tyhmiä olla: eräässä keskussairaalassa on alettu tekemän yhteistyötä kirurgien kanssa. Puolelta öin aina kolmeen asti anestesiaalääkäri lepää kirurgin hoitaessa molempien päivystystyöt. Silloin

muuten synnytetään luomuna! Kolmelta kirurgi menee nukkumaan, anestesiapäivystäjä ottaa ohjat käsiinsä, ja loppuyö meneekin sitten sotkuja korjatessa.

Meillä pidettiin kriisikokous uudesta työ sopimuksesta sen tultua julkistetuksi. Itkupotkuraivareiden jälkeen, tomujen laskeutuessa, alettiin etsiä lisää porsaanreikiä Sopimuksesta.

Pomo luottamusmiehineen kehuivat, kuinka hienosti olemme heti alusta asti aktiivisesti pohtimassa ratkaisua surkealle päivystyskohtalolle. Kirurgit eivät kuulemma ole vielä edes tajunneet mitä edessä odottaa. Kuinka väärässä johto olikaan: kirurgit olivat jo ajat sitten palaveeranneet ja laatineet suunnitelmansa. Ortopedit ja plastikot siirtyvät Terveystalolle, gastrokirurgit Mehiläiselle ja loput, mukaan lukien gynekologit ja KNK-lääkärit, menevät Pihlajalinnan leipiin.

Viikkojen kuluttua uuden lääkärisopimuksen julkistamisen jälkeen kantautui ilmoille vieno ääni: ei palvelee uusi Sopimus HUSilaistakaan rivilääkärää. Ainut hyötyjä on organisaatiojyökkä, omaa napaansa tuijottava sairaanhoitopiiri. Kesälomalla, isolla kirkolla käydessäni, en nähnyt yhtäkään kollegaa barrikaadeilla. Työn orjat sorron yöstä nouskaa! Päivystystä edeltävä vapaa voi tuntua pitkältä, mutta palkkakuitista tulee lyhyt. Ja jos ei halua taloudellisesti kärsiä, vaan puuttuvat työtunnit pitkin arkipäivien iltoja ripotella, voi terveelle perhearjelle hyvästit heittää.

Vielä vuoden alussa minulla oli kaksi tunnetta: podin työuupumusta ja kärsin puutetta vapaa-ajasta. Nyt tunteita on kolme: työuupumus, tunne pirstoutuneen vapaa-ajan hallitsemisen mahdollisuudesta, ja syvä kiitollisuuden tunne Suomen Lääkäriliittoa kohtaan. ■

Päivystysvapaa voi tuntua pitkältä, mutta palkkakuitista tulee lyhyt.